

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quod spiritus sanctus dicitur donum & donatum secundum duos modos
prædictos processionis, qui secundum quod donum est, refertur ad
patrem & filium: secundum quod datum, ad eum qui dedit, & ad eos ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

dem natiuitate subsistit filius, & ex virtute naturæ in naturam eandem processione subsistit Spiritus sanctus.

Exponit verba Hilarii.

H

Ibid. Hilarius paulo inferius.

Aug. in fine cap. 26. lib. 15, de Trin.

QVOD ita intelligi potest: Ex patre qui est virtus ingenita, naturam quam habet eandem filius, natiuitate, id est nascendo, & Spiritus S. processione, id est, procedendo habet. Vnde ipse idem aperitius eloquens quod dixerat aperit dicens: Natiuitas, inquit, Dei non potest non eam de qua profecta est, tenere naturam: Non enim aliud quam Deus subsistit, quod non aliunde quam de Deo subsistit. Ecce his verbis aperitur, quomodo intelligendum sit illud: De patre generatio præstat essentiam filio, & de utroque processio præstat essentiam spiritui sancto. Non quia ille essentia sit filius, & iste essentia sit S. sanctus, immo proprietate personali: sed quia & ille nascendo, & iste procedendo essentiam habet eandem, & totam quæ in patre est.

Quod Spiritus sanctus dicitur donum & donatum secundum duos prædictos modos processionis.

I

Ex prædictis patet quod Spiritus S. sempiternè donum est & temporaliter datum vel donatum: Ex quo apparet illa distinctio geminæ processionis, de qua supra egimus. Nam secundum alteram processionem dicitur donatum vel datum, secundum alteram vero dicitur donum.

Secundum hoc quod donum est, refertur ad patrem & filium: secundum quod datum, ad Deum, qui dedit, & ad eos quibus datum est.

K

Cap. 14. ante medium.

Et secundum hoc quod sempiternè donum est, refertur ad patrem & filium: secundum hoc vero quod dicitur datum vel donatum, & ad eum qui dedit refertur, & ad eos quibus datur: & eius dicitur esse qui dat, & illorum quibus datur. Vnde August. in quinto, lib. de Trinit. ait: Quod datum est,

est,

est, & ad eum qui dedit refertur, & ad eos quibus dedit. Itaque Spiritus S. non tantum patris & filii qui dederunt, sed etiam noster dicitur qui accepimus: Spiritus ergo & Dei est qui dedit, & noster qui accepimus: non ille Spiritus noster quo sumus, quia ipse est Spiritus hominis qui in ipso est: quamuis & illum Spiritum qui hominis dicitur, utique accepimus: sed aliter iste, aliter ille noster dicitur. *A- Ibidem paulo inferius.*
 Aliud est enim quod accepimus ut essemus, aliud quod accepimus ut sancti essemus: Quod autem Spiritus S. noster dicatur, Scriptura ostendit. *i. Cor. 4.*
 Scriptum est enim de Ioanne, quod in Spiritu Heliae veniret. Ecce dictus est Heliae Spiritus quem accepit Helias. scilicet Spiritus S. Et Moyse ait Dominus, *Luca 1. 6.*
 Tollam de Spiritu quem iam dedi tibi. Ecce & hic *Num. 11. 25.*
 dictus est Spiritus Moyse. Patet igitur, quia Spiritus S. noster dicitur Spiritus, sed quia nobis datus, & datus utique ad hoc ut sancti essemus: Spiritus vero creatus, ad hoc est datus, ut essemus.

An filius cum sit nobis datus, posset dici noster, ut Spiritus sanctus.

HIC queritur, verum & filius cum sit nobis datus, dicatur vel possit dici noster? Ad quod dicimus, quia filius dicitur noster panis, noster redemptor, & huiusmodi: sed non dicitur noster filius quia filius dicitur tantum relative ad eum qui genuit. Et ideo noster filius non potest dici, sed patris tantum. In eo autem quod dicitur datus, & ad eum qui dedit, & ad eos quibus datus est refertur: ut & Spiritus S. qui etiam cum in scriptura (ut supra dictum est) dicatur Spiritus noster, vel Spiritus tuus, vel illius, ut de Moyse & Helia dictum est, nusquam tamen in scriptura occurrit ita dici, Spiritus S. noster vel tuus vel illius, sed Spiritus noster, vel tuus, vel illius, quia Spiritus S. eo dicitur quod donum; & utrumque relative dicitur ad patrem & ad filium, & hoc semper eterna relatione. Si tamen aliquando dicitur donum nostrum,

Quod nota dicitur Spiritus sanctus noster, sed Spiritus noster.

nostrum,